Terugkoppeling aan de commissie Ruimte betreffende vergadering Adviescommissie Vervoersautoriteit MRDH (AcVa) van 7 juni 2017

Er is gesproken over de volgende zaken.

Stand van zaken Regionaal Investeringsprogramma MRDH
Het is nu nog te vroeg (half jaar op weg) om een evaluatie te doen van het Regionaal Investeringsprogramma. In de eerstvolgende vergadering van de AcVa (4 oktober 2017) wordt wel de voortgangsrapportage besproken.

Audit BOV-kosten lokaal spoor Vervoersregio's
BOV = Beheer, Onderhoud en Vervangingsinvesteringen
Er is een audit gedaan in opdracht I&M, Vervoersautoriteit MRDH en Vervoersregio Amsterdam. Daaruit blijkt dat de BDU-gelden onder druk staan.
2005 – 38% BDU als beleidsvrije ruimte
2016 – 13% BDU als beleidsvrije ruimte
De oorzaken van het krimpen van de beleidsvrije ruimte zijn:

- Bezuiniging BDU sinds 2010
- Stijgende BOV-kosten lokaalspoor (tram, metro)
    - Groei netwerk ca. 17% (areaaltoename)
    - Groei aantal trams en metrotreinen ca. 20%
    - Intensiever gebruik metro- en tramvoertuigen
    - Nieuwere en betere beveiligingssystemen
    - Beter reiscomfort – Airco, dynamische reizigersinfo en OV-kaart
- Piek in vervangingsinvesteringen van de metrosystemen in de steden

De OV-bedrijven zijn efficiënter gaan werken, maar dat weegt niet op tegen de gestegen en nog steeds stijgende BOV-kosten.
Bij ongewijzigd beleid dreigt een groot financieel dilemma. Wat uiteindelijk leidt dat in 2027 er geen vrije investeringsruimte is en er een bekostigingsprobleem ontstaat.
Per jaar wordt in Nederland ongeveer € 1 miljard geïnvesteerd in lokaal railvervoer (tram en metro).

Probleem te oplossen door

- Hogere BDU (rijksoverheid)
- De al hoge tarieven OV nog meer verhogen (de OV-reiziger)
- Hogere bijdrage regio (gemeenten)

Groot dilemma, want als er niet voldoende wordt geïnvesteerd in het lokaalrailvervoer zal dat ten koste gaan van de bereikbaarheid, de kwaliteit en de dienstregeling van het tram- en metrovervoer.

De gemeenteraden krijgen hierover in de loop van dit jaar uitgebreide info van de MRDH.

Ontwerp begroting MRDH 2018
Onze raad heeft in de zienswijze de risico's overplanning en overbesteding aangegeven. Deze risico's moeten inzichtelijk worden gemaakt.
Het DB van de MRDH heeft aangegeven aan de overplanning/overbesteding serieus aandacht te besteden. Er wordt nu veel tijd is gestoken om een meer realistische

raming te maken. Een extern bureau is ingehuurd om de komende maanden te bekijken hoe het beste kan worden omgegaan met overplanning/overbesteding.

Plan van Aanpak hoofdlijnen eerste evaluatie GR MRDH
Het is een goede opzet hoe de evaluatie vorm te geven. Qua tijdspad heel ambitieus. Vanaf nu tot aan het zomerreces vinden in alle 23 gemeenten groepsgesprekken plaats en in het vroege najaar zal over de evaluatie kunnen worden gesproken.
Aan de groepsgesprekken nemen in iedere gemeente deel:

- de ambtenaar in de gemeente, die MRDH coördinator is
- de raadsleden die lid zijn van de adviescommissies
- de wethouders die lid zijn van de bestuurscommissies
- de burgemeester die lid is van het AB van de MRDH
- de gemeentesecretaris
- de griffier

Vier hoofdonderwerpen nader uitgewerkt in gespreksleidraad. De hoofdonderwerpen van het gesprek zijn:

1. Het verhaal/inhoud
   - Welke ervaringen hebben de 23 gemeenten met de activiteiten van de MRDH?
   - Is er een helder beeld over de missie, de visie en de strategie van de MRDH?
   - Dekken de inhoudelijke agenda's bereikbaarheid en economisch vestigingsklimaat van de MRDH de lading voor de toekomst? Worden samenhangende beleidsthema's gemist?
   - Hoe werken de strategische agenda's door in de gemeentelijke agenda's?
   - Hoe kan het investeringsprogramma van de MRDH aan kracht winnen?

2. Het bestuurlijke netwerk ("governance")/verlengd lokaal bestuur

Intern

- Wat zijn de ervaringen opgedaan met het verlengd lokaal bestuur? Hoe kijkt men aan tegen de slagvaardigheid van de besluitvorming?
- Welke mogelijkheden zijn er om de democratische legitimatie verder in te vullen? Welke alternatieven en innovaties zijn er op dat vlak mogelijk?
- Hoe ontwikkelt zich de rol van bestuurders als gezicht van de MRDH; in hun gemeente en van hun gemeente in de MRDH?
- Hoe ontwikkelt zich de verhouding tussen grote en kleine gemeenten?
- Hoe kijkt men aan tegen (toekomstige verbeteringen in) de samenwerking tussen de 23 gemeenten in de MRDH als netwerkorganisatie?
- Hoe ervaart men de rol en samenstelling van de bestuurscommissies?
- Hoe ervaart men de rol en samenstelling van de adviescommissies?

Extern (gezamenlijk massa maken)

- Hoe leeft de MRDH bij de andere overheden (Rijk), bedrijfsleven en kennisinstellingen?
- Welke ervaringen zijn opgedaan in de samenwerking met andere overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen? Is de triple helix of het open innovatienetwerk tot stand gekomen?

- Hoe verhoudt de MRDH zich tot de provincie en welke ervaringen zijn hiermee opgedaan? En hoe is de verhouding met andere samenwerkingsverbanden?

3. De ambtelijke ondersteuning

   - Hoe wordt er aangekeken tegen de ambtelijke ondersteuning door de ambtenaren van de 23 gemeenten en de MRDH-organisatie?
   - Hoe wordt er aangekeken tegen de rol van de griffiers en de gemeentesecretarissen?
   - Hoe kan het inzetten van gezamenlijke capaciteit en competenties verder vorm krijgen?

4. Communicatie

Interne informatievoorziening

   - Welke ervaringen zijn er opgedaan met de informatieverstrekking binnen de 23 gemeenten?
   - Welke informatie hebben de gemeenteraden nodig?

Externe informatievoorziening (pers/voorlichting)

   - Welke ervaringen zijn er opgedaan met de communicatie over de MRDH? Hoe is de afgelopen twee jaar gecommuniceerd door de MRDH-organisatie en door de 23 gemeenten over het doel en de plannen van de MRDH?
   - Hoe kan de communicatie met burgers over de MRDH verder ingevuld worden? Hoe past burgerinspraak hierbij?

Over deze onderwerpen is in de AcVa ook inhoudelijk gesproken. Zodra het verslag daarvan beschikbaar is, zullen wij dat naar de commissie Ruimte sturen.

Gerard Bovens
Jan Pieter Blonk
8 juni 2017